

פרוטוקול ועדה לנגוע הסמים מס' 1/22

מיום 06/03/2022

הישיבה התקיימה ביום א' בשעה 17:00 בחדר ישיבות קטן קומה 3

משתתפים חברי הוועדה:

1. יו"ר הועדה – סגנית רה"ע עו"ד אליסה דריקר מן
2. חבר מועצה – גיורא צ'סקין
3. ראש מינהל לשרותים חברתיים – יעל סמלוי
4. ראש מינהל חינוך – אודי איזק
5. לוצקי סיגל – מנהלת ישובית בטחון קהילתי

חברי ועדה שנעדרו:

1. חבר מועצה – רותם בז'רנו
2. מנהל ביה"ס אורט כרמים = אילן פרסטר
3. נציג ציבור – ליאון פורר

מוזמנים שאינם חברי ועדה:

1. מנהל מח' ילדים ונוער בסיכון - הרב גבי וקנין

נושאים לסדר היום:

1. עדכונים

עיריית כרמיאל

לשכת הנכ"ל

דיון והחלטות:

יו"ר הוועדה, סגנית רה"ע עו"ד אליסה דריקר מן פותחת את הישיבה ומברכת את הנוכחים. חושבת להפיק את המירב מהוועדה ומבקשת לבדוק האם התקבלו עדכונים ממוס"ח לגבי תכניות התמודדות עם תופעת הסמים.

סיגל לוצקי - סוקרת בקצרה את העשייה באורט פסגות, המייצגת את העשייה בכלל בתי הספר העל תיכוניים בעיר: הרצאות, הצגות, סדנאות, שעורי כישורי חיים.

בוועדה האחרונה שהתקיימה בדצמבר 2021 ניכר כי השותפים הדגישו עלייה בשימוש בחומרים פסיכואקטיביים, מריחואנה ואלכוהול. בביקור השבוע במחלקת הנוער במשטרה התקבלה תמונה לפיה אין עלייה דרמטית במספר הנערים המעורבים בסמים, די דומה לדצמבר 2021. בני נוער רבים משתמשים אך לא כולם נתפסים ואלו שנתפסים ישנה מגמה של זהירות רבה לפתוח תיקים פליליים כדי לא לפגוע בעתידם. הסיירים תופסים בני נוער כשחלק מהם משתמשים אך לא כולם. המחלקה לא "טובעת" באירועים מסוג זה. כנראה לא בראש מעייניהם. מנהלי בתי ספר כן מציינים שימוש נרחב בסמים ואלכוהול. אילן הדגיש זאת בהתכנסות האחרונה. מספרית קשה לקבל נתונים. בני נוער שותים במקומות נסתרים כמו בוואדי, שם אין פיקוח.

יעל סמלוי – לגבי טיפול המשטרה אנו יודעים זאת. מכירה מהנערים שאנו פוגשים אצלנו, לא ממש מעניין את המשטרה, לא מתייחסים, תופסים, מטפלים נקודתית, נותנים אזהרה.

הרב גבי וקנין – מאורט פסגות כן ישנם מספרים, כ 10 אחוז משתמשים בכיתו ט' – יב'. המספר לא מדויק. כרמים – תשובת הצוות – אין ממש נתונים אך יודעים על שימוש נרחב באלכוהול בסופי שבוע. נוער שותה בבתים, אין כמעט שפיכת אלכוהול ברחובות. לא מצליחים לאסוף נתונים לטבלה מדויקת. אנו מתנהלים בימים אלה מול מנהלי בתי ספר ובוני תכנית להתמודדות עם תופעות סיכוניות. מקבלים מהם תכניות שהם מפעילים.

גיורא צ'שקין – בטוח שכבר מכיתה ו' יש צריכת אלכוהול

עו"ד אליסה דריקר מן – מבקשת לשמוע על תכניות הנעשות בבתי ספר

יעל סמלוי – בפסגות סיימנו כיום כישורי חיים ומניעה – איך לעמוד בלחץ חברתי, העצמה, דימוי עצמי, חוסן, מערכות יחסים בבית. זה קורא אחת לשבוע קבוצתי בתוך כיתה עם שתי עובדות התמכרויות עם המחנכת. ישנו מיפוי או שחוששים שהם בכיוון או משתמשים שימוש נרחב, חשופים לניצול, נגררים, יחד עם היועצות בונים קבוצה של כ 15 תלמידים. במשך השנה קבוצת רכבת – יש כאלה שעוזבים ונכנסים חדשים. השנה סיימנו לפני כשבועיים בגלל חופשת לידה. היועצות יפנו באופן אינטנסיבי את אותם נערים אלינו לטיפול, שיחות אחת לשבוע במינהל או בביה"ס. על פי העדפת התלמיד. שם התכנית היא סדנה לכישורי חיים. כרגע רק בפסגות שנה שנייה. היו כ 60 תלמידים, לאו דווקא משתמשים, זה יותר מניעת

גיורא צ'שקין – לא מדובר בסדר גודל של כ – 25% שנתפסו "על חס", נכון ?

יעל סמלוי – לא, נתפסו על חס מועבר לטיפול משטרה, מגיעים דרך שירות מבחן ויש גם כאלה.

עו"ד אליסה דריקר מן – איך החינוך מתמודד עם התופעה ?

אודי איזק – מציין כי יש בעיה לקבל נתונים מספריים, יש נתונים שאנו כן יודעים ויש כאלה שפחות יודעים.

מספר ילדים / תלמידים בני המגזר הערבי הלומדים במסגרות חינוך שונות, רק 60 לומדים בתוך העיר כרמיאל. תלמידים חרדיים בכרמיאל כ 2000.

גיורא צ'שקין – הנתון שמוצג כאן הוא מדהים, לי מספרים על כ 10000 איש בני המגזר הערבי ואני טוען שחיה כזו לא קיימת. אנו עתידים להפוך לעיר מעורבת במשך הזמן

יעל סמלוי - מבקשת לדעת מדוע במנהל לא יודעים על מספרים אלה.

אודי איזק – ישנה דילמה האם לאפשר לבני המגזר ללמוד בכרמיאל או רק לחיות כאן וללמוד בחוץ, בכ- 15 רשויות אחרות. קהילה זו מגוונת מאוד. מורכבת ממגזרים שונים.

עיריית כרמיאל

לשכת הנכ"ל

ישנו ביי"ס 'זיו אורי' המאוכלס על ידי תלמידים חרדים שלא לומדים בישיבות ורוצים להשתלב בעולם העבודה. ואם אין להם מסגרת יהפכו לסוג של "נוער גבעות".

גיורא צ'שקין – אנו נהפוך להיות המרכז הצפוני של קליטת אוכלוסייה זו...

אודי איזק – לעניין התנהגויות הסיכון, נפגשנו עם אודי יעקוב איש נוער בסיכון, לדבריו בכל העולם מנסים להילחם מלחמת חורמה כושלת בצריכת אלכוהול. נוער צורך אלכוהול וסמים בעיקר בגלל מה שקורה בעולם המבוגרים. תרבות שלמה מגובה על ידי עולם המבוגרים של שימוש בסמים, לגיטימציה, חשיפה ועוד. כל זמר מופיע כשהוא שתוי בקליפים. כיום ילדים משועממים, תרבות השפע, הורים עסוקים ובעולם המערבי ניסיון "להלחם" בתופעה בכוח לא מצליח, להיפך... ילדים מודעים להכל..

גיורא צ'שקין – אם אתה מחוזק מצריכת אלכוהול, תקנה גם אם המחיר יעלה.

עו"ד אליסה דריקר מן – מהי הדרך לטפל הכך אם ככה ?

אודי איזק – שני דברים: 1. צריך מבוגר משמעותי לכל נער ונערה החל מכיתה ד' ולא ההורים שלו.

גיורא צ'שקין – זה כל העניין, זה בדיוק מה שצריך. זו בדיוק הנקודה. צריך שאגף הנוער ידאג לכך. אני מכיר את התחום וחייבים מדריכים מתאימים לכך.

אודי איזק – צריך מדריכים איכותיים שיהיו לטובת הנוער ואגף הנוער לא יכול לספק פתרון זה כיום. התכנית המודולרית שנסגרה יכולה היתה להועיל מאוד. אפשר גם דמות כמו רפי, או מחנך או ש"ש שיהיה המבוגר המשמעותי.

הנתונים של העיר כרמיאל לעניין הקשר של תלמיד עם מבוגר משמעותי במסגרת החינוך הוא נמוך, כמו בכל הארץ. אנו רוצים להיות במקום אחר.

2. ילד לא משועמם, שיהיה עסוק במה שמעניין אותו באמת. שני מרכיבים אלה הם הפתרון.

עו"ד אליסה דריקר מן – מה מעניין אותם ? מסכים ?

גיורא צ'שקין – המדריך שלהם יידע לומר בדיוק מה יעניין אותם. הם ילכו אחריו.

יעל סמלוי – קשה למצוא כאלה, אנו מנסים לגייס המון זמן. השכר נמוך והם לא מעוניינים.

אודי איזק – יש לנו המון כלים טובים – מתנסים, מחלקת נוער פעילה. באדם חברה וטבע זה עובד היטב. אנו מחפשים אותו אפקט ביתר המסגרות. אנו בתחילתו של תהליך. מדריכים של תנועות נוער מעורבים גם בבתי הספר ופוגשים אותם אחר צהריים. ההתמודדות היא לא רק עם נוער בסיכון, יש לשמר את הנוער הנורמטיבי שגם הוא בסיכון כיום. בזכות פעולות שעשינו בשנתיים האחרונות מנענו חלקית את ההתפוררות הצפויה בעוד שנתיים שלוש בגלל הקורונה. בתי הספר מבינים את שני העקרונות הנ"ל. ולא לחינם יש אחוז גבוה של נוכחות תלמידים ואין נשירה רבת היקף. הגענו ל 91% זכאות לבגרות זה אומר שילדים רבים הגיעו לבחינות, נתון משמעותי. עבדנו קשה לטובת נתון זה. התלמידים מבינים שהם לא חייבים להגיע לבתי הספר כיום. הם עובדים, לומדים בזום ועוד ומגיעים גם לבתי הספר.

הרב גבי וקנין – מסגרות אדם חברה וטבע, קידום נוער עבדו כל תקופת הקורונה.

גיורא צ'שקין – אם הם מחוזקים במסגרות הללו ברור שיעדיפו על פני השעמום בבית.

אודי איזק – לא היה קל בתקופה הזו, היו לא מעט קשיים. מה שאנו עושים אנו עושים טוב, צריך לעשות מכפלות. יודעים איך נראה מדריך טוב, צריך עוד מדריכים. עומדים לתקצב מדריכים. ברמת תוכן יש כלים, תנועות נוער, מתנסים, מועדונים. צריך עוד משאבים, לפעולות כמו גם מסיבות.

גיורא צ'שקין – כדי שמסיבות תהיינה אפקטיביות צריך לעבוד עם הנוער כל השנה.

עיריית כרמיאל

לשכת הנכ"ל

יעל סמלוי – יש מועדונים בכרמיאל.

הרב גבי וקנין – רצוי הרכז השכונתי יעשה את העבודה.

סיגל לוצקי – המחנכים צריכים להיות המבוגר המשמעותי כנראה. מדריכי המוגנות כנראה יעברו לתיכונים.

יעל סמלוי וג'ורא צ'סקין – למה או או, צריך גם וגם. חשוב שיהיו גם ביסודי.

הרב גבי וקנין - הכל עניין של מיפוי צרכים שאנו עושים בימים אלה. תתקבלנה החלטות על פי נתונים שאנו מקבלים מבתי הספר כיום. הנתונים ביסודי הם מאוד דלילים ואין הצדקה לבזבז משאב כה יקר. אין תקציב גם וגם. מה שעולה מהשטח שמדריך מוגנות פחות רלוונטי ביסודי. יש להם תקציבים להעמיד מדריכים מטעמים.

אודי איזק – כל מדריך ומורה צריך להפוך מבוגר משמעותי. נשתמש במה שקיים כיום, יש כוח גדול של ש"ש, צוות בנוער של כ 5 דמויות משמעותיות שמבינים שבזה הם נמדדים. תנועות הנוער גם נמדדות זה, עד כמה הם משמעותיים. האגף עושה עבודה מצוינת. בבתי הספר יש לנו מזל גדול שיש לנו את אסף... סיימנו תקופה והמדדים שלנו נראים בסדר, על אף השלוש שנים האחרונות. לכולם ברור שהצלחנו להיות משמעותיים ושתלמידים הגיעו לזום וללמידה. המערכת הולכת לעבור שינויים, הוסקו מסקנות, בגרויות, תכניות לימודים ועוד. אנרגיה משתחררת לטובת כישורי חיים. נלווה זאת בלדת כמה שיותר משמעות לילדים. מי שלא יהיה משמעותי עבורם, לא יהיה במערכת. כדי להתקדם צריך לתגבר מדריכים ומשאבים, לשחרר תב"רים. גם אגף הנוער וגם המתנס כיום הם עוד איבר שלנו, אנו אותה מערכת וכך רואים פרי בעבודתנו. צריך עוד עזרה. רכזי מוגנות צריכים לעבוד בשעות שצריכים אותם, קבסי"ם גם כן.

עו"ד אליסה דריקר מן – אם כך לתפיסתך אודי לא צריך להתמקד נקודתית באנטי אלא למצוא את התמיכה ממקום אחר

אודי איזק – צריך לשפוך אלכוהול, עדיין, אך זה לא יקטין שימוש. מדריכים טובים וחלופות פנאי זה מה שיעשה את העבודה.

ג'ורא צ'סקין – חובה שמדריך משמעותי יכנס לבתי הספר ויתחיל את העבודה משם. אני בזמנו שלפתי הרבה תלמידים בעייתיים שהביאו איתם עוד בעייתיים.

החלטות/ תובנות :

1. יש להמשיך במפגש הבא את הדיון בנושא הקושי באיסוף נתונים, הפערים בנתונים, על מה מבוססים הנתונים, האם רק על תחושות? מהן מקומן של התחושות הללו בקבלת החלטות?
2. באחריות סיגל וגבי לסיים את תהליכי איסוף הנתונים ומיפוי הצרכים בבתי הספר
3. באחריות סיגל וגבי – לסיים את תהליך שיבוץ מדריכי מוגנות בבתי הספר לתגבור המענים לתופעות אלימות סמים ואלכוהול
4. באחריות סיגל וגבי לפעול לבניית תכנית להכשרת מבוגר משמעותי בבתי הספר ובמרחב הציבורי – מחנכים ומדריכים יוכשרו בהתאם
5. באחריות סיגל, גבי ויעל להמשיך את המאמצים לגיוס מדריכים בעלי רקע מתאים למוגנות בבתי ספר ובמסגרות בלתי פורמליות

הישיבה נעלה ויו"ר הועדה מודה למשתתפים.

סיגל לוצקי

מנהל ישובית בטחון קהילתי

רכזת הועדה

עו"ד אליסה דריקר מן

סגנית ראש העיר

יו"ר הועדה